

Llengua Catalana

1. Temari

Fonètica i ortografia

- L'alfabet català. La correspondència entre sons i grafies.
- Els sons vocàlics àtons: la vocal neutra i la o àtona.
- El vocalisme tònic.
- La síl·laba. Separació de síl·labes.
- Apostrofació: articles i preposició de.
- Accentuació i dièresi.
- Els dígrafs: *ll, l·l, ny*.
- L'ortografia de la h.
- L'ortografia de la essa sorda i la essa sonora.
- L'ortografia deis sons palatals (*j, g, tj, tg, x, ix, tx, ig*).
- L'ortografia de les lletres *b/v, m/n*. Les lletres *p/t/k* i *b/d/g* a final de paraula.

Morfologia

- Els demostratius i els possessius.
- La morfologia del substantiu. Gènere i nombre.
- La morfologia de l'adjectiu. Gènere i nombre.
- Els numerals cardinals i ordinals.
- La morfologia del verb. Els morfemes indicadors de nombre, persona, temps i mode.
- La conjugació verbal regular. Els verbs irregulars més freqüents.
- L'oració. El sintagma nominal i el sintagma verbal. L'oració composta.
- Els adverbis.
- Les preposicions simples d'ús més freqüent: a, en, amb, de, per.
- Els connectors. Coordinació i subordinació.
- Els pronoms febles. La substitució pronominal d'un element.
- Els signes de puntuació: usos.

Lèxic

- La derivació i la composició.
- Els barbarismes més freqüents.

Marc social, cultural i històric de la llengua catalana*

- El català a l'Edat Mitjana.
- Esplendor, «Decadència» i Renaixença.
- El català al s. XX.
- El marc legal de la llengua catalana.

Dialectologia. Varietats geogràfiques*

- Els blocs dialectals: català oriental i català occidental. Característiques principals.
- Català oriental: rossellones, central, balear i alguerès. Localització principals trets.
- Català occidental: nord-occidental i valencià. Localització i principals trets.

Comprensió lectora*

2. Bibliografia

2.1 Bibliografia de consulta bàsica

- Badia, Joan; Núria Brugarolas; Jordi Grifoll (1997): *Llengua catalana: nivell B*. Castellnou. Barcelona. (Especialment recomanat per als tres blocs marcats amb asterisc*)

2.2 Bibliografia específica

- Badia, Joan (et al.] (1998): *El llibre de la llengua catalana: per a escriure correctament el català*. Castellnou. Barcelona.
- Cerbera, Jaume (2002): *Parlar bé: orientacions per a l'ús correcte de la llengua catalana, amb referències especials a les files Balears*. El Tall. Palma.
- *Diccionari de la llengua catalana*. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. 1998.
- *Diccionari de la llengua catalana*. Segona edició. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona. 2007.
- Fabra, Pompeu (1979): *Gramàtica catalana*. Teide. Barcelona.
- Moll, Francesc de B. (1968): *Gramàtica catalana*. Moll. Palma.
- Ortega, Rudolf (2008): *Tinc un dubte. El petit llibre del català correcte*. La Magrana. Barcelona.
- Xuriguera, J. B. (1983): *Els verbs catalans conjugats*. Claret. Barcelona.
- [Normativa ortogràfica de l'IEC \(2017\)](#).
- [Recursos en línia de l'IEC](#).

3. Criteris d'avaluació

Es valorarà que l'alumne conegui i apliqui les regles generals i bàsiques d'ortografia i morfosintaxi i que conegui i domini el lèxic bàsic, a més de tenir les nocions bàsiques sobre història de la llengua i dialectologia. Així mateix, hi haurà algunes preguntes de comprensió lectora.

La prova consisteix en un test de 50 preguntes amb quatre respostes possibles, de les quals només una és correcta. Les respostes incorrectes o en blanc no resten. Cada pregunta té un valor de 0,2 sobre 10.

4. Coordinació

Maribel Ripoll Perelló.

Tutoria: els dilluns de 13 a 14 hores (concertau la cita prèviament).

Edifici Ramon Llull, despatx CC10

Tel.: 971 17 20 56

Correu electrònic: ripollmaribel@gmail.com

Model d'examen

Comprensió lectora

El llagost i el subconscient

Em varen venir a veure els del Col·legi d'Aparelladors i em vàrem dir que la façana de l'edifici era molt trista i que si jo els volia alegrar una mica aquest aspecte més aviat nocturn que tenia i, alhora, que els fes alguna cosa que la caracteritzàs. La proposta em va alegrar perquè era un repte: jo no havia treballat mai sobre una façana, un element que ja hi és, que no pots modificar. Vaig començar pel desglossament del rètol de l'entitat, que té cinquanta lletres. I com si es tractàs de la caixa d'un caixista d'impremta antiga, les vaig escampar sobre la façana per grups, en forma de material alfabètic. Cada grup de lletres és d'un color diferent. Després, sobre la porta d'entrada, les lletres degudament «desordenades» formen el text del rètol. Perquè s'ha de tenir en compte que un text és un alfabet desordenat.

Després vaig veure que, a dalt, s'hi podia col·locar alguna cosa. Primer se'm va acudir de fer-hi una gran «A» tombada, com si dormís, amb les cames enlaire. Però s'assemblava a l'escaire que l'entitat té com a símbol, era una relació massa fàcil. M'interessava de fer una mena de metàfora, en què la poesia tengués un paper actiu, i que l'element escollit no fos prosaic. Per això, també vaig desestimar la possibilitat de col·locar-hi un gran metre de fuster, d'aquests que es despleguen com un llampec o una cinta mètrica. També vaig pensar en una avioneta estavellada. I un dia, per una jugada del subconscient, se'm va ocórrer la figura del llagost, un animal àgil, que sorgint del bosc del pensament se situa triomfal al cim de l'edifici.

Un amic meu, quan va veure el llagost, em va dir que els indis mexicans tenen el llagost com a símbol de la saviesa. Llavors, ja té una explicació: és un homenatge a la intel·ligència dels arquitectes. El subconscient hi ha vegades que té aquestes sortides. És fantàstic, perquè jo quan ho vaig fer ni de lluny ho sospitava. El subconscient em va

jugar una carta perfecta.

Joan Brossa, *El Temps*

Comprensió lectora. Verdader o fals? Marcau la casella 1 si la resposta és vertadera i la casella 2 si és falsa. Cada ítem és una pregunta diferent.

1. Joan Brossa va fer el llagost per elogiar la saviesa dels arquitectes.
2. L'artista ha treballat en diverses façanes, però cada tasca és diferent i representa un nou repte.
3. L'artista pensa que el subconscient el va ajudar en aquesta obra.
4. Va respectar el text original del rètol de la façana de l'edifici.
5. El Col·legi d'Aparelladors no tenia cap símbol abans de l'obra de Joan Brossa.
6. Quina de les següents afirmacions és vertadera?
 - a. El català ja es parlava al segle III després de Crist.
 - b. El català no ha estat mai llengua de texts legislatius.
 - c. Les Quatre Grans Cròniques van ser escrites per la mateixa persona.
 - d. Els primers texts en català són de caràcter jurídic i religiós.
7. Ramon Llull va néixer a
 - a. Aragó
 - b. Barcelona
 - c. Perpinyà
 - d. Mallorca
8. De les següents afirmacions, quina és falsa?
 - a. El Primer Congrés Internacional es va celebrar l'any 1906.
 - b. L'Institut d'Estudis Catalans es va fundar el 1907.
 - c. Les *Normes ortogràfiques* van ser obra d'Enric Prat de la Riba.
 - d. Fabra va publicar el primer *Diccionari ortogràfic* el 1917.
9. El català septentrional (rossellonès) pertany al bloc...
 - a. Occidental
 - b. Oriental
10. L'alguerès és el dialecte del català que es parla a
 - a. Palerm, a l'illa de Sicília.
 - b. Algèria, fruit de la immigració menorquina.
 - c. Algunes regions del nord d'Itàlia.
 - d. L'Alguer, a l'illa de Sardenya.

11. Quina paraula està ben accentuada?
- a. Témer
 - b. Exclós
 - c. Quilómetre
 - d. Estòmac
12. Quina paraula és ortogràficament correcta?
- a. Sufrir
 - b. Aburrid-se
 - c. Suborn
 - d. Escupir
13. Quina paraula està ben escrita?
- a. Magestat
 - b. Jirafa
 - c. Rellotje
 - d. Jeroglífic
14. Quina paraula és ortogràficament incorrecta?
- a. Esteve
 - b. Ebanista
 - c. Sergent
 - d. Meravella
15. Quina forma femenina és incorrecta?
- a. Egua
 - b. Alumna
 - c. Filòlega
 - d. Febre
16. Quin sintagma és correcte?
- a. La dubte
 - b. Un aroma
 - c. Els afores
 - d. El resplendor
17. Quin és el femení de *batle*?
- a. Batla
 - b. Batlessa
 - c. Alcaldessa
 - d. Batlesa

18. Quin d'aquests gerundis és incorrecte?
- Depenent
 - Corrent
 - Dependent
 - Coent
19. Quina oració és totalment correcta?
- La teva germana és una persona molt nobla.
 - No totes les sueques són rosses.
 - Dus unes joies molt elegantes.
 - No hi ha dues zebres iguales.
20. Quina paraula no ha de dur dièresi?
- Argüir
 - Addüir
 - Reduït
 - Lluïsa
21. En quina paraula hi ha un diftong?
- Adequa
 - Actua
 - Avalua
 - Evacua
22. Quina separació sil·làbica és incorrecta?
- A-nyell
 - Ret-xa
 - A-de-qu-ar
 - Er-rò-ni-a
23. Quin sintagma duu l'article equivocat?
- La resta
 - La sida
 - El dubte
 - El síndrome
24. Com s'escriu 71.316 monuments?
- Setanta-un mil tres-cents setze monuments
 - Setanta-un mil-tres-cents setze monuments
 - Setanta-un mil tres-cents-setze monuments
 - Setanta-un mil-tres cents setze monuments

25. Com s'escriu l'ordinal femení de 15?

- a. Dècimo-quinta
- b. Quinze
- c. Quinzena
- d. Quincena

26. Com s'escriu 2.002 nits?

- a. Dues mil dues nits
- b. Dos mil dos nits
- c. Dues-mil dues nits
- d. Dos mil-dues nits

27. Quina oració és correcta?

- a. Tinc tres amics moros i dos xinesos.
- b. Tinc tres amics de moros i dos de xinesos.
- c. Tinc tres amics moros i dos de xinesos.
- d. Tinc tres d'amics moros i dos xinesos.

28. Quin nom duplica la essa al plural?

- a. Vas
- b. Mes
- c. Gos
- d. Pis

| 8 |

29. Quina paraula està mal escrita?

- a. Rotja
- b. Txetxènia
- c. Desig
- d. Càrritx

30. Regalaré entrades a les teves amigues...

- a. Els regalaré entrades.
- b. Lis regalaré entrades.
- c. Les regalaré entrades.
- d. Els hi regalaré entrades.

31. Quina oració conté una forma verbal mal usada?

- a. A classe ensenyava tot allò que sabia.
- b. Podíem sortir quan sentíem el timbre, però no abans.
- c. A les dotze ha nascut el primer nadó i pesava tres quilos i mig.
- d. No conec la persona de qui em parles.

39. Quina sèrie és incorrecta?

- a. Micòleg, micòlega, micòlegs, micòlegues
- b. Arquitecte, arquitecta, arquitectes
- c. Actor, actriu, actors, actrius
- d. Artista, artistes

40. Quina oració és incorrecta?

- a. Ha baixat l'escala cantant.
- b. Va caure rompent-se una cama.
- c. Va trobar la nina dormint.
- d. Tallant ceba m'he posat a plorar.

41. Quin substantiu és un barbarisme?

- a. Monjo
- b. Totxo
- c. Barco
- d. Medieval

42. Quina sèrie és incorrecta?

- a. Cap, cabia, cabré, cabi
- b. Estudi, estudiava, estudiaré, estudiï
- c. Escric, escrivia, escriuré, escrigui
- d. Som, era, seré, sigui

43. Quina oració és incorrecta?

- a. Has de menjar moltes sopes per guanyar-me.
- b. Tal vegada es pensa que no me l'estim.
- c. Va pujar les escales i va baixar-les amb els ulls clucs.
- d. Ella és infermera, però expedeix certificats metges.

44. Quina frase és incorrecta?

- a. Ells desitjen veure en Jaume.
- b. Va injectar-li un líquid infecte.
- c. La jerarquia sol ser injusta.
- d. Aquell subjecte va fer l'objecció.

45. Indica l'opció incorrecta:

- a. Va a classe de ioga cada dijous.
- b. No va veure que la hiena se'n venia.
- c. El iogurt és molt indicat per als trastorns gàstrics.
- d. Va anar a la Índia a la recerca de l'espiritualitat i del curri.

46. Quina forma verbal és incorrecta?

- a. Sobrevenint (gerundi del verb *sobrevenir*).
- b. Jo umpl (present d'indicatiu del verb *omplir*).
- c. Nosaltres sapiguem (present de subjuntiu del verb *saber*).
- d. Omitint (gerundi del verb *ometre*).

47. Quina oració és incorrecta?

- a. L'especulació immobiliària és una activitat lucrativa.
- b. Aquell gelat tenia gust de figa.
- c. M'agraden sobremanera els boquerons.
- d. He comprat un encalentidor de gas.

48. En quina d'aquestes frases hi ha un error d'ortografia?

- a. Quan féreu la festa d'aniversari jo era a Brussel·les.
- b. La botiga obre a les vuit del matí i tanca a les vuit de l'horabaixa.
- c. Quan ens canviem de casa, treurem tots els mobles pel balcó.
- d. Qui res no té, res no pot perdre.

49. Davant quina d'aquestes paraules deixaries d'apostrofar l'article determinat?

- a. Hawaià
- b. Horitzó
- c. Hort
- d. Home

50. Aquesta setmana tinc deu reunions...

- a. Les tinc.
- b. En tinc.
- c. Tinc deu.
- d. En tinc deu.